

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția a II-a civilă

Decizia nr. 616/2019

Ședința publică din data de 22 martie 2019

Asupra recursului de față, din examinarea actelor și lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 București sub nr. x/2015, reclamanta A. S.A. a chemat în judecată pârâtul Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN, solicitând instanței ca, prin hotărârea pe care o va pronunța, să dispună obligarea pârâtului la executarea obligației de plata a sumei de 560.000 RON reprezentând garanția aferentă Contractului de credit nr. x din 19.07.2011 cu Actele adiționale nr. x și nr. x/20.07.2012, încheiate în baza Convenției cadru plafon garantare nr. 152/20.09.2011, precum și la plata cheltuielilor de judecată.

Prin Sentința civilă nr. 5600 din 23.09.2016, Tribunalul București, secția a VI-a civilă, a respins excepția inadmisibilității pentru neîndeplinirea procedurii prealabile, ca neîntemeiată, a admis cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta A. S.A., în contradictoriu cu pârâtul Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN și a obligat pe pârât la plata către reclamantă a sumei de 560.000 RON, reprezentând garanție. A fost obligat pârâtul la plata către reclamantă a sumei de 9.205 RON cu titlu de cheltuieli de judecată.

Împotriva sentinței civile menționate a declarat apel pârâtul Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN prin care a solicitat modificarea în totalitate a sentinței apelate și respingerea cererii formulate de A. S.A. ca neîntemeiată.

Curtea de Apel București, secția a VI-a civilă, prin Decizia civilă nr. 1638/A/2017 din 12 octombrie 2017 a respins, ca nefondat, apelul pârâtului Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN împotriva Sentinței civile nr. 5600 din 23.09.2016 a Tribunalului București, secția a VI-a civilă.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs recurentul-pârât Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A.- IFN.

Recurentul solicită în temeiul art. 488 alin. (1) pct. 8 C. proc. civ. admiterea recursului, casarea în tot a deciziei recurate și trimiterea cauzei spre o nouă judecată, precum și obligarea intimetei la plata cheltuielilor de judecată constând în taxa judiciară de timbru.

Consideră recurentul că hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea normelor de drept material, instanța nesocotind prevederile convenționale încheiate între părți, prevederi care aveau rolul de norma specială în soluționarea prezentei cauze, în condițiile în care instanța trebuia să se pronunțe asupra respectării/nerespectării prevederilor convenționale și legale și nu să facă aprecieri în legătură cu oportunitatea plății garanției de către Fond, susținând indirect că singura sancțiune pentru nerespectarea prevederilor de către Bancă este suspendarea efectuării plății până la îndeplinirea obligațiilor de către Bancă.

Precizează recurentul că rolul, importanța și forma pe care trebuie să o îmbrace fiecare dintre documentele solicitate la plata garanției au fost analizate și agreeate de către părți la încheierea Convenției, fiind asumate de către Bancă, prin semnarea Convenției cadru - plafon de garantare nr. 152/20.09.2011.

Susține că, mai mult, caracterul necondiționat al garanției presupune că Fondul își asumă riscul neîndeplinirii obligațiilor de către beneficiarul IMM și nu că Fondul își asumă riscul neîndeplinirii de către Bancă a propriilor obligații convenționale. Astfel, era obligația A. S.A. să solicite și să obțină din partea Beneficiarului de finanțare înscrierile în forma prevăzută în Convenție, Finanțatorul fiind ținut să acționeze cu diligența unui profesionist în îndeplinirea obligațiilor

asumate.

Arată că intimata A. S.A. era mandatată de către recurent, conform Convenției 152 să efectueze toate demersurile în vederea obținerii garanției de la Fond, recurentul neavând acces la momentul Confirmării notificării de includere în plafonul de garantare decât la documentele enumerate limitativ de art. 7.1 lit. a) din Convenția 152, respectiv Notificarea de includere în plafonul de garantare însoțită de Declarația pe propria răspundere cu privire la exigibilitatea IMM pentru contragarantare.

Apreciază recurentul că intimata A. S.A. avea obligația convențională ca, la momentul transmiterii Notificării de includere în plafonul de garantare nr. x/20.07.2012, să efectueze printre altele demersurile necesare cu privire la respectarea condițiilor de exigibilitate de către beneficiarul pentru care se solicită finanțarea.

Având în vedere că în mod expres intimata a precizat că nu a efectuat consultările CIP și BPI la data aprobării creditului, așa cum prevede Convenția 152, solicită instanței de recurs să califice afirmația ca fiind o mărturisire judiciară în înțelesul art. 349 C. proc. civ., mărturisire ce validează analiza efectuată de către Fond cu privire la cererea de plată ca fiind una corectă, notificarea prin care s-a comunicat respingerea efectuării plății garanției fiind corect fundamentată.

Prin urmare, consideră că instanța de apel a reținut în mod eronat cu privire la verificarea CIP și BPI că "beneficiarul să nu fie supus procedurii insolvenței sau unei interdicții bancare, iar nu aspectul strict formal al prezentării unor verificări."

Precizează recurentul că părțile au negociat și și-au sumat în cadrul Convenției 152 modul în care se face dovada îndeplinirii atât a condiției prevăzute la art. 3.1.1 lit. a³), respectiv prin verificarea site-ului BPI de la data aprobării creditului, cât și la art. 3.1.1. lit. d), respectiv rezultatul verificării CIP de la data aprobării creditului.

De aceea, apreciază că instanța de apel nu se poate pronunța și nu poate califica obligațiile asumate a fi îndeplinite de părți ca fiind "aspect strict formal", întrucât obligația verificării CIP/BPI la data aprobării finanțării a fost stabilită de părți convențional și nu există prevederi legale care să interzică stabilirea unei astfel de clauze în cuprinsul Convenției 152.

În concluzie, recurentul susține că prin faptul că instanța de apel a considerat ca fiind "strict formală" solicitarea de a prezenta consultarea BPI și CIP cu data de 29.11.2011, a fost cenzurat conținutul Convenției 152, convenție ce reprezintă "legea părților", fără ca instanța de apel să fie investită să se pronunțe cu privire la cele antemenționate, încălcând dispozițiile art. 22 alin. (6) C. proc. civ.

Totodată, instanța de apel, deși a constatat că "intimata -reclamantă nu a anexat cererii de plată dovada verificărilor efectuate în BPI sau CIP din chiar ziua aprobării finanțării", a înțeles să dea o altă interpretare prevederilor convenționale astfel cum acestea au fost stabilite de către părți, interpretare care contravine regulilor generale de interpretare a unui "contract", respectiv prevederilor art. 1266, coroborate cu art. 1267 și art. 1269 alin. (2) din C. civ.

Intimata-reclamantă A. S.A. a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat și menținerea ca temeinică și legală a hotărârii atacate.

La 5 martie 2018, a fost întocmit raportul privind admisibilitatea în principiu a recursului, iar prin încheierea din 23 martie 2018 s-a dispus comunicarea raportului părților, cu mențiunea de a depune, în scris, puncte de vedere.

Recurentul-pârât a depus un punct de vedere asupra raportului întocmit, susținând admisibilitatea în principiu a recursului.

Prin încheierea din 8 iunie 2018, în temeiul art. 520 alin. (4) C. proc. civ., Înalta Curte a suspendat cauza până la soluționarea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept înregistrată sub nr. x/2018.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție, secția a II-a civilă, a repus cauza pe rol și a admis în principiu recursul declarat de recurentul-pârât Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN împotriva Deciziei civile nr. 1638/A/2017 din 12 octombrie 2017, pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VI-a civilă, stabilind termen pentru soluționarea acestuia la 22 martie 2019, în ședință publică, cu citarea părților.

Examinând decizia atacată, în limitele controlului de legalitate, în raport de criticile formulate și de dispozițiile legale incidente, Înalta Curte de Casație și Justiție reține următoarele:

În drept, potrivit art. 488 pct. 8 C. proc. civ., se poate cere casarea când hotărârea a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a normelor de drept material.

Recurentul-pârât critică decizia instanței de apel sub aspectul interpretării greșite de către instanța de apel a prevederilor Convenției cadru - plafon de garantare nr. 152/13.09.2011, încheiată de părți, susținând că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea garanției întrucât Banca nu a respectat prevederile art. 9.2 lit. f) și h) din convenție. Astfel, susține că intimata-reclamantă nu a transmis extrasul din Buletinul procedurilor de insolvență din care să rezulte îndeplinirea condiției de eligibilitate de la art. 3.1.1 lit. a³) și nici rezultatul consultării CIP din care să reiasă îndeplinirea condiției de eligibilitate de la art. 3.1.1 lit. d) din convenție.

Contrar susținerilor recurentului-pârât, în mod judicios instanța de apel a analizat natura și înțelesul clauzelor contractuale prevăzute la art. 9.2 lit. f) și h) raportate la art. 3.1.1 lit. a³) și d) din cuprinsul convenției părților, dând, astfel, corect eficiență juridică acestora în conformitate cu voința internă a părților contractante, dat fiind faptul că, potrivit dispozițiilor art. 969 C. civ. (de la 1864), convențiile legal făcute au putere de lege între părțile contractante.

În cuprinsul clauzelor, a căror interpretare este contestată de recurent, părțile contractante au stipulat că, cererea de plată transmisă Fondului va fi însoțită de un extras din Buletinul Procedurilor de Insolvență din care să rezulte îndeplinirea la data aprobării finanțării a criteriilor de eligibilitate și anume, nu este subiect al unei proceduri de insolvență și nu are interdicția de a emite cecuri, analiza acestor condiții făcându-se prin verificarea de către Bancă a site-ului Buletinul insolvenței, efectuată la momentul aprobării respectivului credit.

Or, situația de fapt reținută în cauză, ce nu mai poate fi reevaluată față de structura actuală a căii de atac a recursului, denotă împrăjirea că instanța de apel a analizat clauzelor contractuale din perspectiva scopului instituirii condițiilor evocate pentru acordarea garanției avut în vedere de ambele părți.

Prin urmare, față de dispozițiile contractuale și efectele urmărite de părți, corelat cu normele legale aplicabile în cauză, instanța de apel a reținut corect că Banca este îndreptățită la obținerea garanției de la recurentul-pârât, cât timp îndeplinirea condițiilor de eligibilitate referitoare la cerința ca beneficiarul finanțării să nu se afle într-o procedură de insolvență și nici în interdicție de a emite cecuri, a fost verificată anterior aprobării finanțării și a subzistat și la data aprobării acesteia.

Solicitarea recurentului-pârât în sensul de a califica afirmația intimătei-reclamante potrivit căreia nu a efectuat consultările CIP și Buletinul Procedurilor de Insolvență la data aprobării creditului drept o mărturisire judiciară în înțelesul art. 349 C. proc. civ. nu poate face obiect al controlului judiciar în recurs, întrucât, acest argument vizează probatoriul care ține de temeinicia hotărârii și nu de legalitatea acesteia.

În consecință, analizând probatoriul administrat în cauză și interpretând voința comună a părților expusă în cadrul convenției, instanța de apel a apreciat în mod legal că este relevantă îndeplinirea condițiilor de fond enunțate mai sus, iar nu aspectul formal al efectuării verificărilor din chiar ziua aprobării finanțării, chiar dacă intimata-reclamantă nu a anexat cererii de plată dovada verificărilor efectuate din chiar ziua aprobării finanțării.

Astfel, nu poate fi reținută nici susținerea potrivit căreia au fost încălcate dispozițiile art. 22 alin. (6)

din C. proc. civ., întrucât instanța de apel nu și-a depășit limitele învestirii, ci a analizat cauza sub toate aspectele invocate, în baza rolului activ și cu respectarea principiului disponibilității și al aflării adevărului în cauză.

Pentru aceste considerente, constatându-se că instanța de apel a efectuat o corectă aplicare și interpretare a dispozițiilor legale ce guvernează materia, Înalta Curte va constata netemeinicia motivelor de recurs subsumate articolului 488 pct. 8 C. proc. civ., drept pentru care în temeiul dispozițiilor art. 496 alin. (1) C. proc. civ. va respinge, ca nefondat, recursul declarat de recurentul-pârât Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN împotriva Deciziei civile nr. 1638/A/2017 din 12 octombrie 2017, pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VI-a civilă.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge ca nefondat recursul declarat de recurentul-pârât Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN împotriva Deciziei civile nr. 1638/A/2017 din 12 octombrie 2017, pronunțată de Curtea de Apel București, secția a VI-a civilă.

Definitivă.

WWW.JURILIBRO